

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12053/2022
11.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић, Татјане Матковић Стефановић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Саша Петровић, адвокат из ..., против тужене Република Србија, Министарство правде, Привредни суд у Крагујевцу, чији је заступник Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гжрр 950/20 од 13.10.2020. године, у седници одржаној 11.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гжрр 950/20 од 13.10.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гжрр 950/20 од 13.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу Прр 12/20 од 16.03.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име новчаног обештећења за неимовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року исплати 1.200,00 евра у динарској противредности, према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом од днаа извршности пресуде до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован већи део тужбеног захтева тужиоца од досуђеног ставом првим изреке до потраживаног износа од 2.000,00 евра, односно за разлику износа од 800,00 евра са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да му на име трошкова насталих пред Привредним судом у Крагујевцу у предмету Р4 Ст 3167/19, односно трошкова ангажовања адвоката за састављање приговора ради убрзавање поступка исплати 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 13.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Гжрр 950/20 од 13.10.2020. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и преиначена првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је: делимично усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име новчаног обештећења за неимовинску штету која му је изазвана повредом права на суђење у разумном року исплати износ од 1.000,00 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном камтом од дана извршности пресуде до коначне исплате, а одбијен тужбени захтев за разлику износа од још 200,00 евра са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем и четвртном изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Чланом 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23-др. закон), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене одлуке која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), док је ставом другим истог члана прописано да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Предмет тужбеног захтева је новчано обештећење неимовинске штете о ком захтеву су нижестепни судови одлучили пресудом (мериторно) и имовинске штете (на име трошкова ангажовања адвоката за састављање приговора ради убрзавање поступка са законском затезном каматом) о ком захтеву су одлучили решењем, а због повреде права на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Крагујевцу Ст 18/2010 (стечајни поступак над стечајним дужником ДП “Крагуј“ Баточина) која је утврђена решењем Привредног суда у Крагујевцу Р4 Ст 3167/19 од 19.08.2019. године.

О захтеву тужиоца за накнаду неимовинске штете и о висини тражене накнаде судови су одлучили у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда и Врховног суда у којима је одлучивано о предметима са тужбеним захтевом и чињеничним стањем као у овој правној ствари, при том имајући у виду да се висина накнаде неимовинске штете одређује у односу на правно или физичко лице коме је повређено ово право зависно од околности сваког конкретног случаја.

Предмет тражене правне заштите је и одлука о одбачају тужбе у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име трошкова насталих пред Привредним судом у Крагујевцу у предмету Р4 Ст 3167/19, односно трошкова ангажовања адвоката за састављање приговора ради убрзавање поступка исплати 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, коју су нижестепени судови донели применим одредбе члана 294. став

1. тачка 4. ЗПП која регулише регулише овлашћења првостепеног суда у поступку претходног испитивања тужбе, након одржаног рочишта пред првостепеним судом, сматрајући да се ради о правноснажној пресуђеној ствари. Дакле, ради се о одлуци донетој применом процесног закона.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да у овом предмету није потребно одлучивати о ревизији ради новог тумачења права, разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни ради уједначавања судске праксе, па нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. став 1. ЗПП, на основу чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Одредбом члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Чланом 27. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15), прописано је да независно од врсте и висине тужбеног захтева, у поступку пред судом сходно се примењују одредбе о споровима мале вредности из закона којим се уређује парнични поступак (став 1.) и да ревизија није дозвољена (став 3.).

Тужба ради накнаде неимовинске штете у овој правној ствари поднета је 30.12.2019. године. Вредност предмета спора је 2.000,00 евра (по захтеву за накнаду неимовинске штете) у динарској противвредности.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о поступку по тужби за новчано обештећење неимовинске штете због утврђене повреде права на суђење у разумном року у коме ревизија није дозвољена у смислу одредбе члана 27. став 3. Закона о заштити права на суђење у разумном року, те да се тужбени захтев односи на потраживање у новцу који не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе и да се ради о спору мале вредности у смислу члана 468. став 1. ЗПП, Врховни суд нашао да ревизија тужиоца није дозвољена.

Одредбом члана 420. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којом је поступак правноснажно окончан, док је ставом 2. истог члана закона прописано да ревизија против решења из става 1. овог члана није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде. Ставом 6. истог члана прописано је да у поступку поводом ревизије против решења сходно се примењују одредбе овог закона о ревизији против пресуде.

Имајући у виду да је у овом случају предмет побијања ревизијом и одлука о одбачају тужбе у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име трошкова насталих пред Привредним судом у Крагујевцу у предмету Р4 Ст 3167/19, односно трошкова ангажовања адвоката за састављање приговора ради убрзавање поступка исплати 30.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате (захтев за накнаду имовинске штете), а да је побијаним другостепеним решењем одбијена као неоснована жалба и потврђено првостепено решење у овом делу, и поступак правноснажно окончан у спору мале вредности (вредност предмета спора када је реч о овом делу тужбеног захтева је 30.000,00 динара), које представља решење којим се поступак окончава, то ревизија тужиоца није дозвољена, јер не би била дозвољена ни против правноснажне пресуде (члан 420. став 2. ЗПП).

Због непостојања општих услова за изјављивање ревизије против решења другостепеног суда, нема места ни примени одредбе о дозвољености ревизије тужиоца у овом делу у случају из члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП.

На основу чланова 413. и 420. ставови 2. и 6. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић